

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petra Šuránka v právní věci žalobce: **V. K.**, zast. Mgr. Tomášem Císařem, advokátem, se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2016, č. j. 1 Az 36/2016 - 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl kasační stížností rozsudek Městského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2016, č. j. OAM-59/ZA-ZA11-P16-2016, v němž bylo rozhodnuto tak, že stěžovateli se neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Stěžovatel podal žádost o mezinárodní ochranu v České republice dne 20. 1. 2016. Svoji žádost odůvodnil tím, že obdržel několik povolávacích rozkazů k nástupu do ukrajinské armády, ale k vojenské službě odmítá nastoupit, jelikož během války zabili mnoho jeho přátel a nechce zabít nevinné lidi. Pokud by k výkonu vojenské služby nenastoupil, hrozilo by mu trestní stíhání. Dále uvedl, že má v případě návratu na Ukrajinu obavy z vážné újmy v důsledku ozbrojeného konfliktu. Poslední bydliště stěžovatele na Ukrajině se nacházelo v Žytomyrské oblasti.

[3] Městský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že stěžovatel neuvedl v žádosti o mezinárodní ochranu azylově relevantní skutečnosti. Branná povinnost je zcela legitimní občanskou povinností, což uznává nejen Úmluva o právním postavení uprchlíků z roku 1951, ale i Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Podle Ženevské konvence není ani vyhýbání se nástupu vojenské služby či dezerce, byť by byla trestná, důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Městský soud také ve shodě s žalovaným nezjistil, že by u stěžovatele v případě návratu na Ukrajinu byla jakkoliv dána důvodná obava, že by mu mělo hrozit nebezpečí vážné újmy. Ozbrojený konflikt probíhá výhradně na území Doněcké a Luhanské oblasti, z čehož je jednoznačně patrné, že na celém území Ukrajiny, resp. na její podstatné části neprobíhá, ale odehrává se toliko na relativně malém území. Žytomyrské oblasti, ze které pochází stěžovatel, se zmíněná zhoršená bezpečnostní situace netýká.

[4] Stěžovatel v kasační stížnosti namítal nezákonnost a nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu. Předně považuje za nedostatečné posouzení možnosti udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Za absurdní považuje stěžovatel závěr, že v jeho případě nepřípadá v úvahu důvod podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, tj. vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Na Ukrajině dochází kvůli ozbrojenému konfliktu k nerozlišujícímu násilí, v jehož důsledku umírají civilisté, přičemž civilistou je i stěžovatel. Stěžovateli v případě návratu do domovské vlasti hrozí nedobrovolné zapojení do zmíněného konfliktu a tento bude následně vystaven právě nebezpečí azylově relevantní újmy. Žalovaný ani městský soud se touto otázkou řádně nezabývali, a jejich rozhodnutí jsou proto nepřezkoumatelná.

[5] Stěžovatel se dále domnívá, že správní orgán neshromáždil dostatečné a aktuální podklady nezbytné pro posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany, přičemž nechává veškerou důkazní tíhu na účastníku řízení. Ačkoliv stěžovatel namítal nedostatečnost a neaktuálnost podkladů, které jsou součástí správního spisu a nedostatečnou aktivitu ve vztahu ke zjištění podstatných okolností, městský soud se těmito námitkami vůbec nezabýval. Stěžovatel poukazuje na Příručku k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, vydanou Úřadem vysokého komisaře pro uprchlíky OSN, podle níž není možné, aby uprchlík dokázal každou část svého azylového příběhu, a proto je často nutné uznat žadatelovu věc často i v případě pochybností. Stěžovatel je tedy přesvědčen, že žalovaný stejně jako následně městský soud pochybili, pokud odmítli poskytnutí doplňkové ochrany pro nedostatečná tvrzení ze strany stěžovatele. Bylo povinností těchto orgánů, aby samy ověřily skutečný stav věci.

[6] Pokud by dále uváděné skutečnosti neosvědčovaly důvodnost přiznání azylu podle § 12 zákona o azylu, pak podle stěžovatele odůvodňují přiznání humanitárního azylu. Stěžovatel uvedl zcela konkrétní a pro věc podstatné skutečnosti, které však byly příslušnými orgány vyhodnoceny zcela v rozporu s jejich významem. Stěžovatel konstatuje, že žalovaný i městský soud zlehčují komplikovanost situace v místě, do něhož se má stěžovatel vrátit, a zcela ignorují relevantní skutečnosti.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že stěžovatel nebyl v domovském státě pronásledován a povolání k výkonu vojenské služby není azylově relevantní skutečností. Zhoršená bezpečnostní situace panuje pouze na východě země, přičemž stěžovatel pochází ze Žytomyrské oblasti, která je zcela prokazatelně pod kontrolou současné ukrajinské vlády uplatňující principy demokracie a práva. Námitky stěžovatele tak podle žalovaného nejsou důvodné.

[8] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního („s. ř. s.“) přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[9] Před zahájením meritorního přezkumu věci se však Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[10] Otázkou vymezení institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto

pokračování

usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[11] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z těchto podmínek nebyla naplněna a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[12] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že městský soud se přezkoumatelně vyjádřil ke všem námitkám vzneseným stěžovatelem ve správní žalobě. Nesouhlas stěžovatele se způsobem a rozsahem vypořádání námitek nezakládá nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů. Pokud se městský soud výslovně nezabýval aktuálností zpráv o zemi původu, je to dáno tím, že stěžovatel tuto námitku navzdory svému tvrzení ve správní žalobě nevznesl.

[13] K otázce naplnění důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu Nejvyšší správní soud konstatuje, že povahou ozbrojeného konfliktu na Ukrajině se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval. Tento konflikt „*nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy*“, a je izolován ve východní části země (srov. rozsudek NSS ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17). Stěžovatel přitom pochází z Žytomyrské oblasti, ve které boje neprobíhají. Stěžovatel ve správním řízení ani v řízení před městským soudem neoznačil žádné důkazy, které by tento skutkový závěr podložený zprávami o zemi původu zpochybňovaly. Hrozba vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu potom dopadá pouze na civilisty a nikoliv členy ozbrojených sil, a nelze ji tedy vztahovat k případnému nástupu k výkonu vojenské služby stěžovatelem.

[14] Udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu je věcí správního uvážení a připadá v úvahu ve výjimečných případech, např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55). Žádné takové skutečnosti však stěžovatel netvrdil ani nebyly jinak prokázány.

[15] V posuzovaném případě se tedy nejedná o právní otázku, která by nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu vyřešena, nebo by k ní bylo přistupováno rozdílně, a stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly judikaturní odklon. Závěry městského soudu jsou v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu a jeho rozsudek neobsahuje vady, které by měly dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

[16] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu kasační stížnosti a ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost.

[17] Jelikož kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. března 2017

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu